

el laude del 1933

Un dels primers actes de l'Honorable Conseller del Treball de la Generalitat de Catalunya, ha estat el de restablir en tot el seu vigor i tota la seva força legal el Laude que posà fi a la vaga de dependents mercantils del novembre del 1933.

Tots recordem prou bé aquella vaga i els motius que hi havia per a declarar-la. Eren els mateixos, mica més mica menys, que els que hi ha ara. Els burgesos feien i desfeien al seu gust complint al peu de la lletra aquella frase que mantia vegada hem sentit en boca d'algun d'ells: «Jo a casa meua sóc l'amo i faig el que vull».

I ningú ignora que el burgès vol només que li deixin explotar els obrers pagant-los el mínim i fent-los treballar el màxim. Al burgès no li interessa poc ni molt que l'obrер no pugui subvenir a les seves necessitats. A ell no li interessa més que augmentar els seus comptes corrents, i si un any al fer el balanç troba, per exemple, que el benefici ha estat de cinquanta mil pessetes en lloc de les seixanta mil que estava acotumat a guanyar, sosté molt seriosament que "ha perdut" deu mil pessetes. Això és el que practiquen i prediquen els burgesos, salvant contadíssimes excepcions.

El President Macià no ignorava pas tot el que acabem d'exposar. Per això es posà obertament, decididament, amb la fermaesa que Ell posava en totes les seves coses, al costat dels obrers mercantils, convertint-se en el seu defensor màxim secundat per tot el Govern de la Generalitat de Catalunya. I nosaltres recordem l'emoció que experimentà l'Avi en ésser saludat amb una ovació més gran que les que rebia de

costum, si això és possible, al saló de la Bohèmia en el míting que se celebrava aquella nit, després que un dels oradors, el germà Gassol ens sembla, anuncià durant el seu parlament que el President Macià havia fet acceptar el Laude que posava fi a la vaga.

I ara després de disset mesos de persecucions i d'injustícies, aquell Laude que porta al seu peu encara la signatura il·lustre de Francesc Macià ha estat posat novament en vigor pel President de Catalunya Lluís Companys, i el seu digne Conseller de Treball Martí Barrera, esperant que els dependents reunits en Assembla substituïen el Laude per unes Bases de treball noves. Aquest ha estat un dels primers actes del Conseller de Treball de Catalunya, acte que l'honora. Perquè fa massa temps que els dependents mercantils tenen set de justícia i estan cançats d'aguantar les innombrables arbitriarietats que els patrons cometen, aquest acte de Martí Barrera ha estat ben acollit per tots ells i per l'opinió en general.

I no volem acabar aquestes ratlles sense denunciar al Conseller de Treball, i als catalans en general, l'absurd que representa el que sigui descomptat dels sous dels dependents el tant per cent fixat per a cobrir-les de l'assegurança de maternitat, essent així que quan una dependenta es casa, perd automàticament la col·locació. I això és una estafa que es comet amb les dependents privant-les d'unes pessetes que no serveixen més que per augmentar el benefici que fa el burgès.

F. J. Z.

juny

En el si de la nostra Universitat acabí d'aparèixer la revista, que porta el mateix títol que encapçala aquest comentari «Juny». Aquest és el portantveu d'un esperit plenament jove i completament nou, omplent de vitalitat i dinamisme, reflexe viu d'una renovació Nacional i Social on aquests factors estatals es troben íntimament competetrats i van a l'avançada com organismes suprems de direcció.

Aquesta aspiració de llibertat Nacional i Social dels nostres estudiants, aquest clam d'ofensiva contra les impotències eclèctiques i demagògiques que esporàdicament assumeixen les direccions dels pobles, aquest crit de defensa per la nostra collectivitat nacional i per la reivindicació d'uns principis socials profundament orgànics, i que per la seva condició biològica s'emmoblen en el caràcter i temperament del nostre poble, constitueix una de les doctrines de més eficàcia per als joves per tal d'anar a una renovació política total de Catalunya i a un rejuveniment de la nostra Nació Mediterrània.

Aquesta plasmació es troba sincronitzada amb l'esperit i la doctrina d'«Estat Català», aquests batecs de lluita i de treball dels estudiants identificats amb el dels camperols i proletaris de Catalunya, aquesta vibració que surt de la Universitat troba escalf en les files dels humils de les nostres masses obreristes, i per tant aquesta doctrina, per la seva visió i pel seu esperit no solament ha d'ésser per les joventuts d'«Estat Català» i els universitaris de «Juny», sinó que ha d'ésser el suport moral i de lluita de totes les joventuts de Catalunya per assolir la sobirania Nacional i Social de la nostra Pàtria. Per a major comprensió d'aquest anhel transcrivim la Justificació i els postulats que simbolitzen aquesta doctrina

poble. Enguany ens cal estructurar-nos i aquesta estructuració només la pot portar a terme la joventut lliure i forta que sent una disciplina, que demana el consell dels vells i que té una aspiració col·lectiva.

Nosaltres hem sentit aquest neguit. Hem escrit aquest full per encendre en el cor dels nostres companys una aspiració de lluita noble i digna; intentem encaminar-nos a una realitat cultural i política plenament jove i nova.

La Catalunya ja renascuda demana als joves un esforç de superació: la lluita de tots. L'universitari conscient, el que demà dirigirà el poble, és el realitzador del que la pàtria demana.

El nostre «Juny» és el crit d'alerta per aquesta plasmació. «Juny» és renovació. «Juny» recorda la falç i dies de lluita. «Juny» és el fruit. «Juny» és la sega de tot el que un segle de renaixença ha sembrat. "Juny" és, doncs, el cenacle de joves veritablement catalans i de bona voluntat.

DEFENSEM:

L'orientació de Catalunya per les Joventuts.

Les joventuts són un partit polític.

Les joventuts són una generació que lluita per la llibertat de la Pàtria.

Per això la lluita per la Independència Catalana és:

Una revolució política per a la integració nacional de les terres catalanes.

Una revolució social per a assolir el millorament constant del treballador català, no el d'una minoria.

Una renovació artística, literària i del pensament al servei de la Revolució Nacional.

Una revolució moral per a extirpar la degeneració del cos social.

TREBALLEM PER UNA JUSTICIA NACIONAL CATALANA.

SENIOR

la ferida més fonda

Pobres els derrotats! Més que la tragèdia moral i material dels exèrcits o dels partits que han figurat a l'avantguarda d'un moviment polític o social posat fora de combat, cal lamentar el núvol d'injustícia i àdhuc de calúnnia infamant que queixala en la carn sangonant i en l'esperit trasbalsat dels que han perdut.

A Catalunya, gràcies a una politiqueta dirigida, hem estat mesos que la injustícia s'havia encetat amb tota una joventut, que era, és i serà, per molt de temps, l'exponent més alt de la vitalitat del nostre poble. Contra una joventut a la qual hom fa reponsable de les imprevisions que al llarg de tota la Història han estat la causa de totes les empreses humanes que han fet fallida. Tots els saberuts i els panxacontents que en la nit tràgica del 6 d'octubre es ficaren cuita-correns al llit per por a les bales perdudes, encara fumejaven els canons i la sang emmanellava els carrers de Barcelona i les encordades de presos eren tot just engolides pels vaixells i les presons, que ja llançaven sàdicament damunt la jovenalla que la nit abans havia sortit a oferir la vida com l'únic i el més preat que tenia per Catalunya i la República.

Feia anys que no havíem presenciat un espectacle tan baix i tan miserable com el dels dies que seguien al 6 d'octubre. El bo i millor de tota la cobardia tradicional i del rebentisme estèril i sistemàtic que a dreta i esquerra no farà mai res de profit, però que deshonrarà sempre, sobretot els vençuts del moment, es llança sedent damunt aquells que eren al carrer aquella nit.

Les joventuts d'Estat Catà han passat per la prova —ben amarga, per cert—, de carregar tot el pes de les causes de la derrota del 6 d'octubre. Aquesta posició era fins i tot acceptable venint del cantó de Lliga Catalana. No ho era, però, si qui jutjava la derrota del 6 d'octubre era català autèntic, republicà i revolucionari.

Els inicis de la llibertat d'un poble o d'una classe comporten fatalment improvisacions que sovint costen cares. Catalunya, no gaire afortunada mai en equips de polítics de talla, també ha apagat aquest tribut en l'hora de la seva restauració. Reconèixer aquesta falla és de persones lleials i de sentit comú. Es cretinisme i ganes de mostrar el séc de l'esclavitud carregar contra tot un poble les culpes de la improvisació, les deficiències de tot règim naixent o les imprevisions d'un polític determinat.

A partir del 14 d'abril, per les dificultats pròpies de l'herència desastrosa i els desençerts de la dictadura dels set anys indignes, una munió d'homes joves, la major part dels quals no havia ni tan solament exercitat el dret d'augment i ciutadà del vot, perquè una política salvatge havia mantingut gairebé sem-

pre el país fora de la llei, hagué de fer-se càrrec de les regnes del Poder en circumstàncies en extrem difícils.

A Catalunya, sobretot, aquesta tasca, en virtut del Pacte de Sant Sebastià i la consegüent posta en marxa de l'Estatut de la nostra autonomia, obligà a treure de l'anònim —la gran pedrera de la Història— els homes que havien de nodrir els quadres dels organismes del governament autònom.

En mig d'un entusiasme excessiu, encara que comprensible, i que degenerava en entusiasme olla i davant d'una hostilitat que no era tan olla i de la qual a començaments del règim nou no en vam saber preveure tota la seva mala intenció, els homes del primer Ajuntament de la República i del primer Govern de la Catalunya restaurada començaren a bastir aquest edifici de la nostra llibertat, que una ventada d'odi i de traïció ha menaçat d'ensorrar aquests setze mesos passats que mai més no s'acabaven i que una altra ventada de protesta civil ha reconquistat el 16 de febrer.

L'obra cívica de vetllar per l'ordre del nou estat de coses, a Catalunya l'acceptaren amb decisió lloable les promocions joves que s'havien enquadrat a recés de l'obra, del prestigi i de l'autoritat de l'Avi Macià.

Aquest sacrifici, el basament més sòlid del moviment de la nostra incorporació al món, concità la fúria de tots els interessos ferits, de totes les capelletes a les quals hom esberlava el cobert de llurs cacicats en l'usdefruit de la vida política i social de Catalunya.

Com en tota obra humana és evident que hi hagué errors. Però també hi hagué encerts. Homes i collectivitats interessades a minimitzar i a dessecriditar l'obra de Catalunya renaixent inflaren i emmetzinaren les conseqüències d'aquells errors alhora que tenien bona cura de silenciar els èxits de les nostres joventuts.

Es amb la derrota del 6 d'octubre que totes les baixes passions i tots els odis es desfermaren contra les joventuts d'«Estat Català», com si elles soles haguessin estat el únics derrotats. Les bromes i les punxades de més mal gust que han circulat mai pel nostre país, hom les dedicà a aquells xicots que amb un mal fusell, sense municions, malgrat pesi als pusillànimes i als covards de tota mena, tingueren un gest de dignitat aquella nit tràgica d'octubre, preludi, amb tot, de la magnífica victòria de la darrera contesa electoral.

Les darreres eleccions les hem celebrat sota el signe del 6 d'octubre. Així ho hem proclamat dretes i esquerres. I hem vençut els octubristes.

No fóra jus, per tant, que el malentès i la injúria planés encara damunt els únics que

JUSTIFICACIO

Un segle de renaixença suposa una maduració suficient. Estem ja formats com a

la llei del 2 de gener

Tenim avui la satisfacció de donar el text de la Llei del 2 de gener del 1935, la Llei que els homes de Lliga Catalana (?) contribuïen a fer aplicar donant proves de la seva profunda catalanitat, demostrada durant trenta anys.

Diu així:

«El Presidente de la República: A todos los que la presente vieren y entendieren: Sabed; que las Cortes han decretado y sancionado la siguiente Ley:

Artículo primero. — Quedan en suspenso las facultades concedidas por el Estatuto de Cataluña al Parlamento de la Generalidad hasta que las Cortes, a propuesta del Gobierno y después de levantada la suspensión de garantías, acuerde el restablecimiento gradual del régimen autonómico.

Artículo segundo. — En el período transitorio de que se habla en el artículo anterior, asumirá todas las funciones que corresponden al Presidente de la Generalidad y su Consejo Ejecutivo, un Gobernador General que nombrará el Gobierno, con facultades de delegar en todo o en parte las funciones atribuidas a dicho Consejo. Por tanto, mando a todos los ciudadanos que coadyuven al cumplimiento de esta Ley, así como a todos los Tribunales y Autoridades, que la hagan cumplir.

El Presidente del Consejo de Ministros: Alejandro Lerroux García.

El Presidente de la República: Niceto Alcalá-Zamora y Torres.»

I ens plau reproduir també, el text de la sentència del Tribunal de Garanties, declarant la Llei anticonstitucional, i retornant a Catalunya la facultat de regir-se per ella mateixa:

eren al carrer la nit del 6 d'octubre i molt menys ara que els profitaires han començat a treure el cap i han sortit de llurs cataus per a empastifar l'obra que entrà tots els catalans que han de bair prou forta i a cobert totes les malvestats.

«Estat Català» ocupà el seu lloc. Proclamar-ho no és cap indignitat, ans bé, és un acte de justícia.

(de Pamflet.)

«Excelentísimos señores Don Fernando Gasset Lacasaña, D. Manuel Miguel Traviesa, D. César Silió Cortés, D. Manuel Alba Bausano, D. Sergio Andión Perez, D. Francisco Barnés Salinas, D. Francisco Basterrechea, D. Francisco Beceña González, D. Gil Gil y Gil, D. Gabriel González Talabull, D. Luis Maciote de la Rosa, D. Francisco Maiques Maiques, D. Carlos Martín Alvarez, D. Eduardo Martínez Sabater, D. Gabriel Meraz Navías, D. Juan Salvador Minguijón, D. José Manuel Pedregal, D. Víctor Pradera Larumbe, D. Carlos Ruiz del Castillo, D. José San Pol Ripoll, Don Antonio M.ª Sbert Massanet, y D. Francisco Vega de la Iglesia.

Madrid, 5 de marzo de 1936:

Visto el recurso de anticonstitucionalidad interpuesto por D. Antonio Martínez Domingo en funciones de Presidente del Parlamento de la Generalidad de Cataluña, en cuya acta y en el acto de la vista pública ha informado en nombre del recurrente el letrado D. Angel Ossorio y Gallardo, contra la Ley del 2 de enero de 1935 dictada por el Parlamento de la República, siendo ponentes para este trámite los Excelentísimos Sres. D. Francisco Baceña González, D. Carlos Ruiz del Castillo y D. Antonio M.ª Sbert Massanet:»

I després d'exposats els documents i antecedents dona el següent:

«F A L L O: Que desestimando la constitucionalidad material de la Ley del 2 de enero de 1935 en el caso concreto de este recurso.

Así lo acuerda y firma:»

El pesombre s'ha esvaït. D'aquella Llei que permetia als Straperlistes lligers i cedistes mangonejar al seu caprici per la Generalitat de Catalunya i pels Ajuntaments, no en queda res més que el recort. Ara depén només de nosaltres impedir que es pugui tornar a fer mai més una Llei similar a la del 2 de gener que acaba d'ésser derogada.

Així ho desitgem. I en recobrar la nostra personalitat i poder reemprendre la marxa brutalment suspesa el 6 d'octubre, del fons de la nostra ànima en surt més potent que mai un crit de:

VISCA CATALUNYA LLIURE!

UNION